

Protokollsanteckning med anledning av regionstyrelsens behandling 26 maj 2020 av ärenden Delårsrapport 1 2020 för Region Västmanland med kommentarer avseende ärendena för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Förvaltningen för digitaliseringsstöd, Regionala utvecklingsförvaltningen, Förvaltningen för fastighet och service, Akutsjukhus Västerås och Intraprenaden.

Delårsrapport 1 2020 – Region Västmanland

Delårsrapport 1 för Region Västmanland redovisar för årets första två månader en positiv trend såväl vad gäller verksamheterna resultat ur ett patient- och medarbetarperspektiv som möjligheterna att nå de ekonomiskt uppsatta målen.

Under mars månad slår sedan Covid-19 pandemin till och vården i Västmanland mobiliserar. Vi är imponerade över att regionen snabbt lyckats tillskapa en ny vårdorganisation för patienter smittade med coronavirus, utöka antalet IVA-platser och bemanna upp på det sätt som skett. Samtidigt som Hälso- och sjukvården bestämt att planerade operationer och behandlingar/provtagningar skjuts upp.

I takt med att planerade operationer och behandlingar inte genomförs byggs vårdköerna på. Vårdskulden kommer att ha konsekvenser lång tid fram över. Vi har därför lagt initiativ om att regionen redan nu måste planera för hur vårdköerna ska arbetas bort. Arbetsbelastningen har varit exceptionellt hög för delar av organisationen och vissa chefer. Planeringen av sommaren har varit svårare än vanligt, därför har vi föreslagit en återrapport till regionstyrelsen hur medarbetarna upplevt vårsommaren.

Effekterna av pandemin innebär inte bara en utmaning för vården i Västmanland. Pandemin slår mot alla delar av Region Västmanlands verksamheter. Kollektivtrafik, kultur, Folk tandvården, primärvård såväl i egen regi som privata drabbas alla av konsekvenserna i form av vikande intäkter och högre kostnader. Regionens merkostnader accelererar. Samtidigt som sjuktalen ökar.

Det ekonomiska resultatet för regionen påverkar även det negativt. Verksamheternas resultat, Q1, beräknas till – 77 miljoner kronor. Det budgeterade årsresultatet är 230 miljoner kronor. Det prognostiserade årsresultatet redovisas till 0 kronor. Det prognostiserade balanskravsresultatet uppgår enligt redovisningen till – 28 miljoner kronor. Det innebär att regionen inte beräknas klara målet om ”God Ekonomisk Hushållning”. Resultatet efter finansnetto för helåret beräknas bli -350 miljoner kronor.

Visserligen har staten i betydande omfattning lovat att kompensera regionerna för effekterna av pandemin men med hur mycket och när återstår att se. Därtill har inga besked lämnats om huruvida staten kommer kompensera för att hantera vårdskulden som är en konsekvens av pandemin.

Långsiktigt bedöms skatteintäkterna påverkas negativt.

Inledningsvis konstaterade vi att Covid-19 i mycket stor utsträckning påverkar redovisningen i Delårsrapport 1. Det är enligt vår mening alltför tidigt att i dra några långtgående slutsatser till följd av redovisningen. Det finns dock några undantag

1. Det finns anledning att bredda redovisningen vad gäller arbetad tid och tjänster. Vi noterar att i delårsrapporten redovisas att antalet årsarbetare ökat med 67. Arbetade tid för den egna personalen ökar samtidigt som behovet av hyrpersonal minskar. Målet under flera år har varit att den arbetade tiden ska minst vara oförändrad och gärna minska som ett led i att nå ekonomisk balans. Sedan tidigare är det ett faktum att arbetad tid påverkas av sjuktal och vakansgrad. Vi anser att arbetad tid som mätmetod är ett alltför trubbigt instrument att mäta med. Vi ser gärna andra redovisningar såsom utfört arbete i relation till arbetstid, inrättade tjänster i förhållande till vakanta tjänster, patienttid i relation till totaltid eller administrativ tid i förhållande till total arbetstid för vårdande yrkesgrupper. Det fasta schemat strukturerad förstärkning hälsosamt schema (SFHS) och att de som arbetat något lägre tjänstgöringsgrad nu arbetar heltid kan också haft inverkan på minskat behov av inhyrd personal. Liksom införande av samlad service och fleximat.
2. EIB, Ekonomi i Balans behöver följas upp.
Vi har tidigare redovisat att det är viktigt att regionen är framgångsrik med EIB-arbetet. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har anstånd till Delårsrapport 2, hösten 2020 med att redovisa sin del av sitt EIB-arbete. Redan nu kan vi konstatera att flera verksamheter nu redovisar att de kommer att klara sin ”beting” vad gäller EIB-projekten 2020. Problemet som vi ser det är att EIB-arbetet och dess beting är knutet till specifika projekt samtidigt som kostnaderna i andra delar av verksamheten ökar. Det får då motsatt effekt och innebär målet att minska de totala kostnaderna respektive år inte nås. Vi noterar även att Västmanlands sjukhus inte klarat sitt EIB-beting för 2019.

Delårsrapport 1 2020 – Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Effekterna med anledning av Covid-19 slår hårt i HSF:s redovisning. Förvaltningen har på ett förtjänstfullt sätt särredovisat merkostnaderna (140 mkr) för pandemin i delårsrapport 1.

Förvaltningen bygger sedan årsskiftet en ny organisation i enlighet med den omorganisationsplan som nu gäller. Det i sig är även det en utmaning.

Vi är imponerade över med vilken snabbhet som verksamheten på olika sätt växlade upp för att möta Covid-19 och utmaningen som pandemin innebar. Till exempel IVA:s uppgift att utöka sin verksamhet med 250 %.

Det ekonomiska resultatet redovisas till -667 miljoner kronor. I delårsrapporten för regionen redovisas att ”...400 miljoner kronor är den ingående obalansen som beskrivits i förvaltningsplanen. Av det återstående underskottet på 267 miljoner kronor bedöms 140 miljoner kronor vara relaterade till pandemin varav personalkostnader 80 mkr, material och tjänster 25 mkr och lägre intäkter 35 mkr”. Vår slutsats med anledning av redovisningen är att 127 miljoner kronor till viss del kan hänförs till EIB eller en mer ospecifierad kostnadsökning i olika delar av verksamheten.

Förvaltningen har beslutat att vård som kan anstå för närvarande inte ska genomföras. Det innebär att varje vecka sedan pandemin statade har cirka 300 kirurgiska ingrepp strukits och ett stort antal screeningsprogram som normalt genomförs minskat i omfattning. Väntetiderna på BUP har återigen blivit längre, anledningen som redovisas är sjukdom hos personalen.

Förvaltningen redovisar även att söktrycket till jourmottagning, akutmottagning och vårdcentraler minskat. I vilken utsträckning det påverkar verksamheten är mer osäkert beskrivet. I tidigare delårsrapporter har ett ökat söktryck ofta inneburit att kostnaderna ökar. Om det omvända nu gäller – att minskat söktryck leder till lägre kostnader – är inte besvarat i redovisningen.

Kontentan är att inom vissa delar av vården görs det mindre och inom andra delar görs det mer. Vi är intresserade av en redovisning som visar vad effekterna såväl vad gäller ekonomi som ur ett bemannings- och patientperspektiv av att 300 kirurgiska ingrepp strukits per vecka sedan pandemistarten.

Vi noterar även att förvaltningen redovisar minskade intäkter till följd av att patienter avbokat sina besök. Vårt förslag om att ta ut avgifter för sent avbokade besök hade haft en positiv effekt för HSF om det genomförts.

Vi vill samtidigt påminna om vårt initiativ att verksamheterna nu måste planera för tiden efter pandemin. Regionen och förvaltningen har då att hantera en vårdskuld omfattande 1000-tals västmanlänningar på grund av inställda operationer, ingrepp och behandlingar. Det är en stor utmaning som får framtida konsekvenser.

Att Region Västmanland de senaste åren inte i tillräckligt stor utsträckning lyckats utbilda och behålla specialistsjuksköterskor är en av de avgörande faktorerna till att belastningen blivit alldeles för hög på de få medarbetare på IVA som nu ska klara av dels att vårda en ny patientgrupp, öka antalet vårdplatser kraftigt och samtidigt handleda nya medarbetare.

Delårsrapport 1 2020 - Förvaltningen för digitaliseringsstöd

Förvaltningen redovisar att under perioden (Q1) har användandet av digitala verktyg och mötesformer kraftigt ökat. Det är ett önskvärt trendbrott och i överensstämmelse med den långsiktiga mål som regionen har med verksamheten. Ett exempel är att under april genomfördes 1150 digitala vårdbesök hos ett 40-tal vårdcentraler/specialiteter inom regionen. Digital vårdgivningsmottagning har startat. 1177 har förstärkts samtidigt som många regionanställda arbetar på distans med anledning av den pågående pandemin.

Sjuktalen minskar inom förvaltningen samtidigt som ett positivt resultat på en miljon kronor prognostiseras för 2020.

Vi ser positivt på att länets kommuner har erhållit läsbehörighet till journal och läkemedelsanteckningar i Cosmic för dess patienter och förutsätter att projektet kommer att följas och dokumenteras noggrant, dels ur ett ekonomiskt perspektiv men också utifrån patientsäkerhet.

Delårsrapport 1 2020 – Regionala utvecklingsförvaltningen

Även regionala utvecklingsförvaltningen påverkas av pandemin. Förvaltningen redovisar för 2020 ett prognostiserat resultat på +3,3 miljoner kronor och lägre sjuktal. Kulturverksamheten ställer om. Tärna Folkhögskola är stängd men utbildningen genomförs i mesta möjliga form på distans. Hållbarhetsprojektet är pausat. De delar av verksamheten som har fokus på

näringsliv, utveckling och utbildning känner av ökad efterfrågan. Förvaltningen redovisar att de klarar EIB-betinget.

Delårsrapport 1 2020 – Förvaltningen för Fastighet och service

Pandemin påverkar delar av förvaltningen negativt. Kostverksamheten redovisar en budgetavvikelse på -6,6 miljoner kronor. Förvaltningen som helhet redovisar ett noll resultat för 2020. Sjuktalet totalt har minskar. Antalet medarbetare har ökat med 16 som orsak av Covid-19.

Det är allvarligt att införande av samlad service och fleximat fortfarande inte följts upp ordentligt. Vare sig införandet eller efter. Det har inneburit stora investeringar i kylskåp och mikrovågsugnar samt förändrade rutiner för sjukvården. Detta skulle leda till avlastning av vårdpersonal, men det syns vare sig en minskning av ekonomiskt underskott eller minskning av behov av personal inom vården. Kostverksamheten kräver nu att Region Uppsala ska göra samma investeringar för införande av fleximat utan att Region Västmanland har genomfört en uppföljning av resultat och konsekvenser.

Förvaltningen klarar åtaganden och mer än det med anledning av EIB.

Delårsrapport 1 2020 – Förvaltningen Regionkontoret

Förvaltningen räknar med att klara sitt uppdrag inom givna ramar, trots den utmaning som pandemin innebär. Flera projekt inom planerat utvecklingsarbete har dock prioriterats ned. Den arbetade tiden har minskat motsvarande 2 årsarbetare.

Vi ser allvarlig på att implementering av brandskydd har försenats, men har förståelse för att det varit svårt att klara uppdraget samtidigt med stor ommöblering i sjukvården pga pandemin.

Det hade varit önskvärt att beskrivning över Region Västmanlands arbete med innovationer för att stärka upp och avlasta sjukvården funnits med i redovisningen, liksom redovisning om samarbete med aktörer som Västerås Science Park och Automation Region – hur de bjuds in till att bidra till mer effektiv sjukvård.

Resultatet för 2020 prognostiseras till +12,8 miljoner kronor.

Delårsrapport 1 2020 Akutsjukhuset Västerås

Arbetet går i huvudsak planenligt. Pandemin påverkar men tidplan och budget håller.

Delårsrapport 1 2020 för Intraprenaden

Pandemin påverkar verksamheterna i stor omfattning. Beroendet av hyrpersonal är fortfarande stort. Handlingsplan för Ekonomi i Balans är framtagen.

Förvaltningen redovisar ett ackumulerat resultat för 2020 på -16,9 miljoner kronor varav -10 miljoner kronor till och med augusti är hänförligt till ”bristande produktion” effekter av

pandemin. I redovisningen beskrivet som besöken uteblir på grund av egna beslut och som en följd av patienter uteblir eller avbokar sina besök.

Vi är något undrande över den beskrivningen eftersom vi efter kontakter med privat utförare inte ser samma ekonomiska effekter, och ställer oss samma fråga som tidigare, hur ska ett stort underskott för intraprenaden framöver hanteras i förhållande till de privata aktörerna? Steget borde ha tagits fullt ut med ett helägt bolag istället för en intraprenad.

För respektive partigrupp

Tomas Högström (M)

Malin Gabrielsson (KD)